Dosarul nr. 2-12212/2023
2-23087237-12-2-19062023

HOTĂRÂRE

În Numele Legii

26 februarie 2024 mun. Chişinău
Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Victor Sandu
Grefier: Diana Blîndu
Cu participarea:
Reprezentantului reclamantei Vîrlan Cristina, avocat Prisac Alexandru
Reclamantei Vîrlan Cristina
În lipsa:
Pârâtului Nicodim Petre-Adrian
Reprezentantului intervenientului accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor s. Ciocana

examinând în sediul instanței, în ședință judiciară publică, în limba de stat, în ordine contencioasă cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Vîrlan Cristina către Nicodim Petre-Adrian, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor s. Ciocana cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere,

a constatat:

La data de 16 iunie 2023, a parvenit cererea de chemare în judecată înaintată de Vîrlan Cristina către Nicodim Petre-Adrian, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor s. Ciocana cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere.

În motivarea acțiunii reclamanta Vîrlan Cristina a indicat că din relația cu pârâtul Nicodim Petre-Adrian la data de ***** s-a născut copilul minor *****, mama acestuia fiind Vîrlan Cristina, iar tatăl Nicodim Petre-Adrian.

Menționează reclamanta că nu a fost înregistrată o căsătorie dintre Vîrlan Cristina și Nicodim Petre-Adrian. Tatăl copilului Nicodim Petre-Adrian a plecat de lângă copil și nu acordă întreținere copilului.

Astfel, susține reclamanta că întreaga responsabilitate pentru îngrijirea și educația copilului revine mamei acestuia, conform declarației reclamantei Vîrlan Cristina. Tatăl nu contribuie financiar în niciun fel și nu menține legătura cu copilul, nici prin vizite.

În context reclamanta susține că a depus acțiunea la instanța de judecată de la domiciliul său, având în vedere că nu se poate deplasa la domiciliul tatălui. De asemenea, tatăl a lăsat câteva haine la locuința mamei, dar nu locuiește împreună cu aceasta. Tatăl

copilului locuiește separat, iar copilul minor locuiește cu mama, care se ocupă de îngrijirea sa. Prin urmare, domiciliul copilului minor va fi stabilit în continuare cu mama acestuia.

Totodată, evidențiază reclamanta că din informațiile obținute de către Natalia Munteanu, tatăl copilului activează legal în Marea Britanie, având un salariu oficial de 2000 de lire sterline.

În circumstanțele evidențiate solicită reclamanta a stabili domiciliul copilului minor ***** a.n. ***** cu mama acestuia Vîrlan Cristina, cât și a încasa pensia de întreținere pentru întreținerea copilului minor ***** a.n. ***** în mărime de 1/4 din salariu și din alte venituri a acestuia.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantei Vîrlan Cristina, avocat Prisac Alexandru a susținut cererea de chemare în judecată solicitând admiterea integrală a acesteia.

În ședința de judecată reclamanta Vîrlan Cristina a susținut integral cererea de chemare în judecată pe motivele de fapt de drept indicate.

În ședința de judecată pârâtul Nicodim Petre-Adrian și reprezentantul intervenientului accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor s. Ciocana deși au fost citați în mod legal, nu s-au prezentat la ședința de judecată. Ținând cont de procedura de citare legală respectată instanța de judecată a dispus, examinarea cauzei în lipsa acestora.

Apreciind circumstanțele de fapt în baza materialelor dosarului și raportându-le la prevederile legale ce guvernează litigiul instanța de judecată va admite integral cererea de chemare în judecată pentru argumentele ce urmează a fi expuse în continuare.

Conform art. 117 alin. (1) Cod de procedură civilă, „Probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.”

Art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă stabilește „Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.”

Conform art. 121 din Codul de procedură civilă, „Instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului”, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede „Circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.”.

Potrivit art. 239 Cod de procedură civilă „Hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.”.

În conformitate art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă „La deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță

pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.”.

Norma cuprinsă în art. 130 alin. (3) Cod de procedură civilă prevede „Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficientă pentru soluționarea pricinii.”.

Cu privire la fapte, instanța de judecată reține că probele cercetate nemijlocit și în contradictoriu în ședință de judecată precum și explicațiile necontestate de ceilalți participanți la proces relevă că la data de ***** s-a născut copilul minor *****, mama acestuia fiind Vîrlan Cristina, iar tatăl Nicodim Petre-Adrian, fapt confirmat prin certificatul de naștere seria ***** (f.d.7).

În acord cu art.2 alin.(3) din Codul familiei, relațiile familiale sunt reglementate în conformitate cu principiul monogamiei căsătoriei liber consimțită între bărbat și femeie; egalității în drepturi a soților în familie, sprijinului reciproc moral și material, fidelității conjugale, priorității educației copilului în familie, manifestării grijii pentru întreținerea, educația și apărarea drepturilor și intereselor membrilor minori și ale celor inapți de muncă ai familiei; soluționării pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieții familiale, inadmisibilității amestecului deliberat în relațiile familiale, liberului acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor și intereselor legitime ale membrilor familiei.

În ce privește cerința privind stabilirea domiciliului copilului minor, instanța relevă că, potrivit art.3 alin.(1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Conform art.9 al Convenției, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și în conformitate cu legile și procedurile aplicabile, ca această separare este necesară, în interesul superior al copilului.

O decizie în acest sens poate să fie necesară în anumite cazuri particulare, de exemplu când părinții trăiesc separat și când urmează să se ia o hotărâre cu privire la locul de reședință al copilului.

Astfel, instanța de judecată desprinde că, criteriul de bază în toate litigiile de familie în care sunt implicați copii minori îl reprezintă principiul asigurării și promovării cu prioritate a interesului superior al copilului.

O astfel de concluzie se degajă și din jurisprudența CtEDO, care statuează că un echilibru just trebuie să fie păstrat între interesele copilului și cele ale părintelui (Olsson versus Suedia, hotărârea din 27 noiembrie 1992; Johansen versus Norvegia, hotărârea din 7 august 1996; Neulinger și Shuruk versus Elveția, hotărârea din 6 iulie 2010).

Conform art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținînd cont în primul rînd de interesele acestuia.

Prin urmare, la încredințarea copiilor minori, condiția esențială de care instanța judecătorească are îndatorirea să se pronunțe, constă în interesul superior al copilului, interes ce urmează a fi stabilit prin examinarea tuturor criteriilor consacrate în acest domeniu.

Aceste criterii, stabilite de practica Curții Europene a Drepturilor Omului, dar și de legislația națională sunt vârsta copilului, posibilitățile părintelui de a-i asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală, atașamentul față de copilul minor, precum și al minorului față de părinte, grija manifestată de părinți în timpul conviețuirii și după despărțirea lor în fapt.

Instanța de judecată reține că potrivit avizului Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Ciocana mun.Chișinău din 17 august 2023 (f.d.19,20-21) cu privire la condițiile de trai ale cet. Vîrlan Cristina, care pretinde la educația copilului minor *****, a.n. ***** s-a stabilit că: "... În cerere reclamanta menționează, că părțile au locuit în concubinaj. Din această relație s-a născut fiica *****. Tatăl copilului, Nicodim Petre-Adrian a plecat din familie și nu contribuie fa întreținerea copilului comun. În procesul instrumentării cauzei la data de 05.08.2023 au fost examinate condițiile de trai ale cet. Vîrlan Cristina, domiciliată pe adresa: mun. Chișinău, str. Mihail Sadoveanu, nr. 22, ap. 113, și s-a constatat, că pe adresa în cauză locuiește reclamanta împreună cu părinții săi, fratele și fiica Sophia, într-un apartament constituit din 3 odăi, bucătărie, antreu și bloc sanitar, cu suprafața totală de cca 80 m^3, care din spusele solicitantei, aparține cu drept de proprietate părinților reclamantei. Condițiile de trai și starea sanitară a locuinței sunt bune. Imobilul este conectat la apeduct, sistem de canalizare, rețeaua electrică, conductă de gaze naturale și este dotat cu tehnica și mobilierul necesar pentru a duce un trai decent. Familia posedă electrocasnice precum frigider, mașină de spălat, calculator, televizor, etc. Copilul dispune de pat, masă, articole vestimentare, dulap pentru haine, jucării etc. Din spusele reclamantei, copilul ***** frecventează grădinița nr, 188 din sect. Ciocana, unde activează și reclamanta în calitate de educatoare, având un salariu de 6 320 lei lunar. Aceasta dispune și de alte surse financiare, provenite din alte activități. Pârâtul, cet. Nicodim Petre-Adrian este domiciliat în mun. Chișinău, bd. Mirosea cel Bătrân, nr, 27/1. ap. 51, la moment activează peste hotarele țării. Din spusele reclamantei, părțile nu mai locuiesc împreună din data de 07.06.2023. Pe parcursul acestei perioade de timp, pârâtul doar o singură dată a telefonat copilul. Cet. Vîrlan Cristina a specificat, că toată grija și întreținerea copilului este pe seama dumneaei, iar pârâtul nu contribui cu nimic la creșterea fiicei sale, nici nu o vizitează. Din discuția purtată cu tatăl reclamantei, Vîrlan Nicolae, dumnealui a declarat că, ce privește de suportul emoțional, financiar pentru fiica și nepoata sa, acesta va contribui pe deplin cu toate cele necesare, pentru a le garanta un trai decent. Reieșind din cele expuse, examinând materialele anexate la dosar, Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sect, Ciocana, mun. Chișinău, consideră că condițiile sociale și de trai ale cet. Vîrlan Cristina, corespund necesităților pentru o dezvoltare armonioasă și eficientă a copilului minor, *****, d.n. *****..."

Astfel, potrivit avizului Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Ciocana mun.Chișinău din 17 august 2023, cu privire la condițiile de trai ale cet. Vîrlan

Cristina, care pretinde la educația copilului minor *****, a.n. *****, reiese că mama Vîrlan Cristina dispune de condițiile necesare pentru creșterea și dezvoltarea copilului minor *****.

Cât vizează situația financiară a părinților și respectiv capacitatea întreținerii copilului minor și asigurarea unui mediu favorabil, prietenos copilului, e de menționat următoarele.

După cum se poate oglindi din materialele administrate, reclamanta Vîrlan Cristina este angajată în câmpul muncii în calitate de educatoare la grădinița nr. 188 din sect. Ciocana care este frecventată și de copilul minor Vîrlan Cristina.

Instanța subliniază că reclamanta Vîrlan Cristina deține resurse financiare suficiente pentru a oferi copilului un trai decent, însă acest criteriu nu poate fi unul decisiv.

La acest capitol instanța reține că în cadrul procesului nu s-au constat circumstanțe care ar demonstra un comportament necorespunzător, neglijent al reclamantei față de copil, astfel, aceasta dispune de calități, condiții necesare pentru asigurarea unui trai decent copilului minor și în mod firesc.

Însă, instanței de judecată îi revine sarcina de a stabili acel interes superior al copilului, care ar înclina balanța justiției către mamă sau către tată, astfel interesul superior al copilului fiind singurul criteriu după care instanța se călăuzește pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești.

Prin urmare, la stabilirea domiciliului copilului minor se impune nu doar o analiză a stării materiale a părinților, dar urmează a fi evaluat și interesul copilului, vârsta fragedă, care presupune un atașament aparte pentru mama. În acest sens, se reține că în cursul examinării cauzei s-a constatat că din momentul nașterii copilului acesta a fost permanent asistat de mama.

De asemenea nu a fost demonstrat în ce mod pârâtul Nicodim Petre-Adrian ar putea asigura prezența sa fizică în viața copilului minor ***** sau îngrijirea acesteia, care la această vârstă necesită o atenție sporită și dedicație.

Totodată, urmează a fi menționat că prin cererea depusă și înaintată instanței, pârâtul nu a prezentat careva argumente verosimile în vederea stabilirii unei alte conjuncturi decât cea descrisă de reclamantă.

Aici e de accentuat că, nu se neagă caracteristicile personale și interesul tatălui, însă atașamentul mamei față de copil, vârsta fragedă, legătura emoțională mamă-copil, în raport cu avizul organelor abilitate reprezintă niște circumstanțe esențiale și importante în dezvoltarea psiho-emoțională a copilului, care impune incontestabil determinarea domiciliului copilului minor cu mama.

În același timp, determinarea domiciliului copilului minor cu mama, nu poate fi tratată drept o lezare a intereselor tatălui la întreținerea și educarea copilului, or, determinarea domiciliului copilului cu unul din părinți, nu semnifică instituirea restricțiilor în exercitarea drepturilor părintești, exercițiul acestor drepturi părintești fiind garantat de lege și nu este limitat.

Mai mult, în vederea înlăturării oricăror suspiciuni pe marginea acordului mamei de a-și vedea copilul, tata nu este lipsit de a stabili un grafic de întrevedere cu copilul,

inclusiv prin intermediul instituțiilor statale, care au obligații pozitive de apărare a drepturilor copilului.

Astfel, în circumstanțele expuse, instanța de judecată ajunge la concluzia de a stabili domiciliul copilului minor *****, a.n. *****, IDNP: *****, cu mama Vîrlan Cristina, IDNP: *****.

Conform art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținînd cont în primul rînd de interesele acestuia.

Conform art. 58 alin. (1) Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Conform art. 74 alin. (1) - (3) al aceluiași Cod, părinții sînt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.

Conform alin. (1) și (2) al art. 75 Codul familiei, pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii și 1/2 - pentru 3 și mai mulți copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante.

Conform art.76 Codul familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Referitor la pretenția reclamantei privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, în mărime de 1/4 din salariul lunar al pârâtului până la atingerea majoratului, instanța o consideră întemeiată integral.

Instanța de judecată menționează că, mărimea pensiei de întreținere a copilului minor trebuie să fie reală și necesară.

Conform art. 98 alin. (2) Codul familiei, pensia de întreținere se încasează de la data adresării în instanța judecătorească.

Dat fiind faptul că pârâtul nu este angajat în câmpul muncii, iar venitul acestuia variază devenind neregulat și fluctuabil, instanța de judecată va stabili cuantumul pensiei de întreținere în conformitate cu art. 75 alin. (1) Codul familie, pentru întreținerea copilului minor în cuantum de 1/4 din salariul și toate veniturile pârâtului lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată – 16 iunie 2023, până la atingerea majoratului de către copilul minor.

În conformitate cu art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

Articolul 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată, care includ și taxa de stat achitată de reclamant la momentul înaintării cererii de chemare în judecată.

CtEDO în practica sa constantă a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil (a se vedea cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.).

În conformitate art. 98 alin. (1) din Cod, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Conform art. 85 alin. (1) lit.a) Codul de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanții în acțiunile, de încasare a pensiei de întreținere.

Prin prisma normelor invocate supra, se încasează de la Nicodim Petre-Adrian, a.n. 09 iulie 1984, cetățean al României, în Bugetul de Stat al Republicii Moldova taxa de stat în suma de 1053 lei (o mie cincizeci și trei lei).

În conformitate cu art. art. 94, 236, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată, -

HOTĂRĂȘTE:

Se admite integral cererea de chemare în judecată înaintată de Vîrlan Cristina către Nicodim Petre-Adrian, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor s. Ciocana cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere.

Se determină domiciliul copilului minor *****, a.n. *****, IDNP: *****, cu mama Vîrlan Cristina, IDNP: *****.

Se încasează din contul lui Nicodim Petre-Adrian, IDNP: *****, în beneficiul lui Vîrlan Cristina, IDNP: *****, pensia lunară de întreținere a copilului minor *****, a.n. *****, IDNP: *****, în cuantum de 1/4 din salariul și toate veniturile pârâtului lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată – 16 iunie 2023, până la atingerea majoratului de către copilul minor.

În conformitate cu pct. 67 al Hotărârii Curții Constituționale, nr. 39 din 14.10.2017, privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin.(2) lit. d) și 38 alin.(4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova, prezenta hotărâre, în partea încasării pensiei pentru întreținerea copilului minor, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

Se încasează de la Nicodim Petre-Adrian, IDNP: *****, în Bugetul de Stat al Republicii Moldova taxa de stat în suma de 1080 lei (o mie optzeci lei).

Se explică dreptul părților şi participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
Judecător Victor Sandu